

Pišce. Kriza pa taka! Pa smo zvedeli, da je naša Kmečka hranilnica in posojilnica kupila od gospe Roze Kostevc, posestnice v Pišecah, te dni dvorano. V kratkem misli nova lastnica dvorano deloma popraviti, a na spomlad jo preurediti za namene, v katere jo je kupila. Čuje se tudi, da v prenovljeni dvorani dobi dom Katoliško prosvetno društvo s svojo bogato knjižnico. — Knjige prosvetne knjižnice pa so že sedaj članom na razpolago vsako nedeljo in praznik po rani in pozni sv. maši. In tudi, ko se knjižnica preseli v novi dom, bo tako. Zato, člani, pridno segajte po knjigah v tem dolgem zimskem času! Tako boste ga najlažje preganjali pri dobri knjigi. Saj naša prosvetna knjižnica vsebuje veliko lepih in nekaj tudi novih knjig. — Davica nas zopet preganja. Lotila pa se je naših najmlajših. Javljenih je več slučajev oholenj. Toda večino bolnikov smo spravili v Brežice v bolnico, da nam jih tam ozdravimo. Ali enega, Franca Varleca, je že davica uničila. Bog daj ostalim skorajšnje okrevanje! — Vinska kupčija se je že pričela. Upamo pa, da bo še živahnejša sedaj, ko se je v mošči škopala Martinova gos. G. urednik, na uho pa vam zaupamo, da nam je od 10. na 11. t. m. ponoči nekdo ves mošt pokradel. Varnostne oblasti so že na delu, ki iščejo zlikovce. Bojimo pa se, da bo ves njih trud zastoj. In to se nam zgodi sedaj, ko se je kupčija tako lepo razvijala in so cene rastle od 2.50 Din naprej za liter. Bomo pač mogli sedaj začeti trgovati z vinom. Morda bomo pri njem imeli več sreče.

Zagorje ob Savi. Zadnji sejem je bil zelo živahen, bilo je dosti živine, pa tudi kupec se je lahko našel. Opaziti je bil precejšen dvig cen pri boljši živini. Na svoj račun so prišli seveda mesarji in razni prekupčevalci.

Mohorjeve knjige prihajajo.

Če bi hoteli odgovoriti na vprašanje, kaj je največja zasluga Slomšekova za naš narod, bi dobili različne odgovore. Nam se zdi prav posebno koristna in znamenita ena velika misel, ki jo je sprožil Slomšek: ustanoviti Slovenski družbo, ki jim bo izdajala knjige tako po ceni, da si bo knjiga utrla pot v zadnjo gorsko kočjo. Iz te Slomškovske misli se je rodila Mohorjeva družba, za katere ustanovitev je on prispeval 500 goldinarjev takratnega denarja, kar je bilo takrat več vredno nego danes 10.000 Din. Poseben božji blagoslov je vedno počival nad to ustanovo. Nad 80 let že razpošilja Mohorjeva družba med Slovence v vsaki jeseni na tisoče in stotisoče knjig, ki sejejo povsod, kamor pridejo, semena veselja in pouka.

Letos ima Družba 55.011 udov, za 6837 manj nego lansko leto. Kriza torej tudi Mohorjevi družbi ni prizanesla, vsaj po nekaterih krajih ne. Z največjim veseljem pa moremo ugotoviti, da je tudi letos lepo število takih župnij, kjer je število mohorjanov kljub slabim časom poraslo. To je najboljši dokaz, da smatra naš narod mohorjevo knjigo za nekaj tako potrebnega, da si rajši še bolj pritrjuje drugo, nego bi se odrekal knjig.

Nad 300 slovenskih izseljencev bo dobilo letos mohorske knjige, čeprav jih niso naročili. Marsikje namreč v tujini ni poverjenišva za Mohorjevo družbo, pa se ljudje ne morejo tako lahko vpisati za ude. Za te naše izseljene so naši mohorjanji v Sloveniji lani nabrali 6207 Din ob priliki, ko so plačevali poštnino

za lanske knjige, ali pa naročnino za letošnje. Na ta način bo nekaj stotin naših izseljencev dobilo te dni najlepši pozdrav iz domovine in obenem dokaz, da niso pozabljeni. Marsikdo si bo potem za naslednje leto sam naročil mohorske knjige.

Tudi v letu 1933 bo izdala Mohorjeva družba šest knjig. Poleg »Koledarja« bodo izšle »Večernice«, v katerih bo povest »Izobčenci«, ki jo je napisal Matija Malešič, doma iz Bele krajine, sedaj premeščen v Banjaluko. Posebna knjiga bo opisovala jetiko, kako se je varujemo in kako jo zdravimo. Če boš prebral to knjigo, ki jo bodo pojasnjevale še številne slike, boš morebiti obvaroval te nesrečne ljudske morilke sebe in svojo družino. Taka knjiga je potrebna pri vsaki hiši in tisti nasveti in navodila, ki jih boš tam dobil, bodo že dosti več vredni nego 20 Din.

Mnogo slovenskih fantov spozna sedaj pri vojaki naše morje, pa tudi mnogo naših mož in deklet si sedaj služi svoj kruh po naših primorskih mestih. Zato bo vzbujala splošno zanimanje knjiga »Naše morje«, ki nam bo pokazala morje, primorske pokrajine in otoke v sliki in besedi. Vsak bo rad listal po tej knjigi in prebral v njej zanimivosti. Nadaljevalo pa se bo »Življenje svetnikov«. Vsak rad prebriže življenjepisa svojega patrona, pa tudi življenje svetih mož in žena, ki so bili svetu kakor svetilniki sredi morja zmot in sovraštva. Posebna knjižica nas bo seznanjala z davki. Dan na dan govorimo o njih, dan na dan jih plačujemo v najrazličnejših oblikah, bodisi neposredno v davkarji ali pa posredno pri nakupu soli, tobaka, sladkorja in nešteti drugih predmetov. Zato je pouk o tej stvari potreben in poučen.

Kdor le more, naj naroči za poskušnjo eno ali drugo knjigo vezano. Saj vemo, kako žalostna usoda čaka premnoge nevezane knjige. Najprej izgube začetno in končno stran, potem pa niso več popolne in se jih nikomur ne zdi nič več škoda. Vezana knjiga navadno živi vsaj petkrat tako dolgo kakor broširana, razen seveda, ako v kaki hiši na knjige tako pazijo, da jih ne dobijo v roke otroci. Ti imajo, kakor vemo, posebno veselje s tem, da mrc varijo knjige in trgajo iz njih liste.

Izšle bodo tudi štiri knjige za doplačilo. — Mara Hus je napisala povest služkinje z naslovom: »Njene službe«. Ne poznamo knjige, a moramo reči, da bo že naslov privabljal bravce in zlasti bravke. Katera služkinja bi ne prebirala rada povesti, ki ji je snov vzeta iz njegega stanu? Iz hrvaščine je preveden roman »Kragulci«, ki opisuje dobo sv. Cirila. Ta doba je v naši zgodovini zelo važna, pa se bo tisti, ki bo to zgodbo bral, naučil marsikaj iz življenja naših prednikov. Po naših vaseh, industrijskih krajih in mestih je še mnogo mož in žena, ki jim živi v živem spominu vabljiva slika našega velikega voditelja dr. Janeza Ev. Kreka. Naslednje leto bo izšel IV. zvezek njegovih »Izbranih spisov«. Tam bomo brali o dobi, ko je bil Krek prvokrat državni poslanec. Videli bomo velikega prijatelja naših delavcev, kako je šel na Vestfalsko med nje misijonirat. Od tam je pisal svoja znamenita

Pri prehlajenju, hripi, vnetju v vratu, oteklih mandljih, živčnih bolečinah, trganju v udih storite dobro, če poskrbite za vsakdanje izpraznjenje črevesa s tem, da popijete pol čaše naravne »Franz Josefove« grenčice. Po sodbah univerzitetnih klinik se odlikuje »Franz Josefova« voda radi sigurnega učinka pri prijetni uporabi. Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in v specializiranih trgovinah.

»Vestfalska pisma«. V knjigi bosta tudi dva Krekovi povesti, ki sta sicer zelo preprosto pisani, ki pa vendar silno jasno kažeta miselnost moža, ki je bil preprost in dober kakor vsakdanji kruh. Dr. Gosar bo pa izdal prvi zvezek »Novega družabnega reda«. Na to knjigo prav posebej opozarjamo naše knjižnice. Cene teh knjig bo razvidel vsakdo iz koledarja.

Letos smo se spominjali 70letnice Slomškovske smrti. Našega svetega škofa počastimo pač najlepše s tem, če po svojih skromnih močeh pripomoremo, da živi in se krepko razvija njegova ustanova: Mohorjeva družba. Naj zlasti Spodnje-Štajferska, ki je Slovincem dala A.M. Slomška in kateri je Slomšek posvetil toliko svojega dela, pokaže prav posebno ljubezen do Slomškovske dediščine.

Posebno pa prosimo vse mohorjane, naj se vsaj s skromnim darom spomnijo še naših slovenskih izseljencev. Če bi dal v ta namen vsak mohorjan en dinar, bi se posameznikom prav malo poznalo, nekaterim kar nič ne, nabrala bi se pa le ogromna svota 55.000 Din. Kajti v skupnosti je velika moč.

Vprašanja in odgovori.

B. F. v št. 5: V popravilo odgovora v našem listu z dne 14. m. m. damo tu sledede pojasnili: Če je poslopje zavarovano za 45.000 Din, njegova vrednost pa je na dan požara 50.000 Din, nastala škoda totalna, potem je zavarovalnica dolžna izplačati celo zavarovano svoto. Če pa je stavba v novem stanju vredna 50 tisoč Din, je 12 let stara, potem je odbiti od te svote obrabo. Ta odbitek se ne more vnaprej določiti, ker je odvisen od načina gradnje stavbe, starosti in drugih okolnosti, ki se zamorejo dognati šele na licu mesta pri cenitvi požarne škode. — Ako je bila stranka manj zavarovana, kakor so zgradbe vredne, zavarovani deli zgradbe pa niso popolnoma pogoreli, ne more zavarovaneec zahtevati, da se mu izplača cela zavarovana svota. Odškodnina se zmanjša v tem slučaju in dobi zavarovaneec le del določene škode v takem razmerju, v kakršnem razmerju je zavarovaneec svoje zgradbe nižje zavaroval, kakor je njih prava vrednost. — V kolikor poedine stranke niso zadovoljne s cenitvijo požarnih škod od strani zavarovalnic, imajo v smislu člena 22 splošnih zavarovalnih pogojev in paragrafa 11 točka 2 zavarovalnega zakona pravico, zahtevati ponovno cenitev po razsodišču, v katerega imenujejo tako stranka kakor zavarovalnica po enega razsodnika-cenilca.

Peruanski zid.

Pred kratkem so odkrili letalci, ki so krožili nad južnoameriškim pogorjem Andov, velik peruanski zid, ki je bil zgrajen z nepopisnim trudom na skalovju Kordilerov. Zid je zatopil v pozabnost, kakor kitajski zid in utrdbe rimskega cesarja Hadrijana. Približno 2000 let je bil kitajski zid neznan ostali Aziji — kljub temu, da je tako dolg! Še le v prošlem stoletju je začelo znanstveno časopisje kazati na čudovito zgradbo, koje resničnost je bila domnevana kot pravljica. Tudi Hadrijanove utrdbe so bile odkrite v novejšem času.

Ravno isto usodo je doživel peruanski zid, ki je bil dolgo časa popolnoma neznan. Človeštvo je še le moralo iznajti letalo, da je bil na ta način omo-